

Оқу процесіндегі 100 жаңа оқулықтың рөлі

Осыдан 3 жыл бұрын қабылданған «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» атты бағдарламалық мақаланың негізгі және менімше, басты бағыттарының бірі – «Жаңа гуманитарлық білім. Қазақ тіліндегі 100 жаңа оқулық» болып табылады. Себебі қазіргі уақыттағы біздің еліміздегі көкейтесті мәселенің бірі – білім және толыққанды адам қалыптастыру болып отырғандығын білесіздер. Білім мен тәрбие – егіз ұғым. Бізге білімді де тәрбиелі, ұлттық құндылықтарды бойына сіңірген, тұлғалық қасиеті жетілген жастар керек. Ал ол білім және тәрбие арқылы келетіні түсінікті.

Қазіргі таңда барлығы 77 кітап аударылып, институттың ақпараттық-кітапхан кешеніне жеткізілді. Енді келер жылы қалған 23 оқулық аударылуға тиісті. Менің ойымша, 100 деген шартты ұғым, одан да артық оқулықтар аударылады деген ойдамын. Аударылған кітаптардың тілдері оқуға жеңіл, әрі түсінікті екендігіне баса назар аударғым келеді. Осы жерде аудармашы мамандарға рахмет, себебі аударылған оқулықтар жай кітап емес, ғылыми оқулықтар екендігін ескерсек, аударма ісінің үлкен жауапкершілікті, шыдамдылықты талап ететін ауқымды жұмыс екендігін түсіну керек.

Ал енді осы қазақ тіліндегі 100 жаңа оқулық бізге не береді? деген сұраққа келетін болсақ:

Біріншіден, әлемдік көлемдегі мықты деген оқулықтарды өз ана тілінде оқу арқылы қазақ жастары үлкен мүмкіндікке ие болып отыр. Бұл бұрын соңды біздің елімізде білім саласында болмаған оқиға деп бағалауға болады. Осы арқылы біз ұлттық көлемде ғана емес, әлемдік көлемде де ойлай алатын білімді жастар санын көбейтуге қол жеткізе аламыз.

Екіншіден, студент жастар әлемдік көлемдегі оқулықтарды басқа тілдер арқылы емес, сол елдің тілінде автор қандай түсінікпен жазса, сол күйінде қазақ тілінде оқи алады. Себебі

оқулық бір тілден екінші, одан үшінші тіл арқылы аударылған сайын оның мазмұны өзгеріске ұшырауы мүмкін. Сондықтан автордың тілінде бірден қазақ тіліне аударылуы білімнің нақты, анық, түсінікті болуын қамтамасыз етеді.

Үшіншіден, осы оқулықтар арқылы жастардың дүниетанымының шеңбері кеңейе түседі. Бұрын тек қана отандық әдебиеттер мен оқулықтар арқылы білім алған олар енді әлемдік көлемдегі өзгерістер мен оқиғаларды түсініп, талдай алу дәрежесіне көтеріледі деп ойлаймын.

Төртіншіден, студенттердің жоғары оқу орындарында шетелдік әдебиеттер арқылы алған білімі олардың болашақта шет елдерде болған кезінде сол елдің тарихын, мәдениеті мен дәстүрін құрметтеуіне, сыйлауына, адамзаттық құндылықтарды бағалауға үйренеді және дағдыланады.

Бесіншіден, 100 жаңа оқулық бағдарламасы студенттердің ғана емес, профессор-оқытушылар құрамының да білімдерінің толығуына, дүниетанымының кеңеюіне жол ашып отырғандығын айтқым келеді.

Алтыншыдан, қазіргі уақытта біз сөйлей алмайтын, өз ойын жеткізуге сөздік қоры аз, ойы жүйесіз студент жастардың ортасында отырғанымызды мойындауымыз керек. Адамның сөздік қорының көбеюі, аудитория алдында әдемі, түсінікті сөйлеу мәнері осы оқулықтар арқылы қалыптасады.

Бірақ бұлардың барлығы алдымен алдымызда отырған студент жастардың кітапқа деген қызығушылығының қаншалықты деңгейде болатындығына байланысты өлшенбек. Егер де біз жастарды кітапханаға тарта алмасақ, кітапхана қорындағы кітаптармен жұмыс істете алмасақ, онда ісіміздің зая кеткені. Қызығушылықты ояту және арттыру – бұл 100 кітапты игеруге деген үлкен қадам болмақ. Осы ісімізді жалғастыруымыз керек. Қазіргі заманауи цифрлық технологияның уақытында бұл жұмысты іске асыру қиын екендігі түсінікті. Бірақ қол қусырып қарап отыруға тағы болмайды. Себебі уақыт бізді күтпейді.

**Р. АЙМАҒАМБЕТҰЛЫ,
Ы.Алтынсарин атындағы
Арқалық педагогикалық институты «Рухани жаңғыру»
жобалық кеңсесінің
директоры.**